

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2010-07-15
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
29572-10
Enhet 12

SÖKANDE

Byggnadsekonomen i Höllviksnäs Aktiebolag, 556250-5262
Limavägen 17 B
236 31 Höllviksnäs

MOTPART

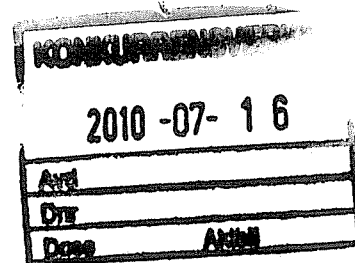
Arbetsförmedlingen
Juridiska enheten
113 99 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Byggnadsekonomen i Höllviksnäs Aktiebo-
lags ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 33145

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

09:00-15:00

BAKGRUND

Arbetsförmedlingen har genomfört en upphandling av utbildning ”Reparation, om- och tillbyggnad för arbetsledare”, med diarienummer Af- 2010/010460. Upphandlingen har genomförts som ett förenklat förfarande.

I tilldelningsbeslut daterat den 9 april 2010 beslutade Arbetsförmedlingen att anta ett annat anbud än anbudet från Byggnadsekonomen i Höllviksnäs Aktiebolag (Byggnadsekonomen). Information om tilldelningsbeslutet skickades den 14 april 2010. Arbetsförmedlingen har ännu inte tecknat kontrakt med det vinnande bolaget.

YRKANDEN M.M.

Byggnadsekonomen ansöker hos förvaltningsrätten om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten beslutar att utvärderingen i upphandlingen ska göras om av en extern sakkunnig person och att Byggnadsekonomen tilldelas uppdraget och Hermods underkänns eftersom dess anbud inte avser den efterfrågade utbildningen. Dessutom yrkar Byggnadsekonomen att den upphandlande enheten snarast lämnar ut alla handlingar i målet. Till stöd för sin ansökan anför Byggnadsekonomen sammanfattningsvis följande.

Upphandlingen avser en kvalificerad utbildning för tjänstemän som ska arbeta inom ombyggnadssektorn. För dem som blir rätt utbildade finns goda möjligheter att få anställning. I förfrågningsunderlaget finns en mall som den upphandlande myndigheten har att följa vid utvärderingen men utvärderingen har inte utförts fackmässigt, vilket har lett till ett totalt felaktigt resultat.

Tidigare samarbete mellan Arbetsförmedlingen och Hermods inom yrkesutbildningen kan ha påverkat utvärderingen och frågan är om det föreligger delikatessjäv.

Utvärderingen omfattar delarna pris, yrkesutbildning och praktik.

Pris

Byggnadsekonomen har inget att erinra mot denna del av värderingen men måste påpeka att skillnaden i pris oftast i stor del beror på skillnad i leverans på det som tillhandahålles. Det betyder att utvärderingen av leveransens innehåll blir särskilt viktig då det gäller utbildningsuppdrag och kräver fackmässighet och kompetens.

Yrkesutbildning

Byggnadsekonomen levererar utbildning med ”outstanding” kompetens i förhållande det som Hermods kan erbjuda. Hermods uppfyller absolut inte de teoretiska och pedagogiska minimikrav, som kan ställas på en postgymnasial utbildning. Hermods tillhandahåller gamla träarbetare, som har varit lärare i tolv till tjugo år och ska undervisa erfarna arbetsledare och tjänstemän i planering och drift av ombyggnadsarbete. De personer för vilka CV redovisas är närmast att betrakta som administratörer och har ingen erfarenhet av undervisning på postgymnasial nivå. Hermods saknar redovisning av vilka lärare ska ha ansvar för de olika momenten, vilket Byggnadsekonomen tydligt redovisar. Byggnadsekonomen tillhandahåller personer som har undervisat sedan mitten av 1970-talet med gedigna teoretiska kunskaper (professor) och praktik i konsultföretag för tjänstemän och blivande ingenjörer. Kursadministrationen leds av en person som varit förste ombudsman på tjänstemannaförbund SALF och varit personalchef, jurist och utbildningschef på stora byggföretag. Byggnadsekonomens anbud har mycket tydlig beskrivning av innehåll, genomförande och upplägg. Enligt Byggnadsekonomen är Hermods mervärde på kunskapstester och uppfölj-

ning något som självklart ingår i Byggnadsekonomens utbildning. Byggnadsekonomen har en unik hälsotest och hälsoplan som ett mervärde, vilket är särskilt värdefullt i en bransch som är väl känd för att ha mycket pressade arbetssituationer. Byggnadsekonomen anser att verkstad inte kan tillföra något nämnvärt utan satsar istället på utbildningspass i verkligheten i samarbete med sina partners; det är ju inte yrkesarbetare som utbildas. Kursens ändamål är inte att lära deltagarna att installera avvattningssystem eller sätta golvbrunnar utan veta hur det ska gå till, vilka branschregler och liknande som ska följas och hur arbetet ska följas upp. Kursdeltagarna kommer att få behålla kursdatorer med kursmaterial, vilket inte är fallet i Hermods förslag. En korrekt och fackmässig värdering skulle ge följande betyg: Byggnadsekonomen 105 poäng, Hermods 0 poäng.

Praktik/praktikanskaffning

De vidtalade företagen kommer att ge en mycket god praktik men Byggnadsekonomens lärande moment inlagd under praktiken gör att dess anbud bör ges högre poäng. Byggnadsekonomen 45 poäng och betyg 3, Hermods 0 poäng, eftersom praktiken inte handleds på ett adekvat sätt och av kompetent personal. Hermods personal kan varken planera eller ställa upp en ombyggnadskalkyl, ännu mindre ge en erforderlig teoretisk bakgrund.

Totalt skulle en fackmässig utvärdering resultera i att Byggnadsekonomen tilldelas 245,6 poäng och att Hermods anbud läggs åt sidan, eftersom anbudet inte avser den efterfrågade utbildningen. Uppdraget bör tilldelas Byggnadsekonomen.

Arbetsförmedlingen bestrider bifall till Byggnadsekonomens ansökan och anför sammanfattningsvis följande.

Arbetsförmedlingen vidhåller den bedömning som framgår av tilldelningsbeslutet om att Hermods har uppfyllt i förfrågningsunderlaget uppställda

skallkrav på utbildningen och därmed krav som ställs på lärarnas kompetens. Hermods har offererat en utbildning som motsvarar det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget. Arbetsförmedlingen anser att utvärderingen är korrekt gjort utifrån de i förfrågningsunderlaget redovisade utvärderingskriterierna samt de i anbudet lämnade uppgifterna.

Yrkesutbildning

Arbetsförmedlingen vidhåller sin bedömning av Hermods anbud och anför att de i tilldelningsbeslutet angivna momenten utgör mervärden. Byggnadsekonomen erbjuder mervärden i form av en unik hälsotest och hälso-plan samt utbildningspass i verkligheten. Byggnadsekonomens anbud innehåller emellertid inte någon beskrivning av kunskapstester och uppföljning och denna uppgift har därför inte legat till grund för poängsättningen. Arbetsförmedlingen har endast tagit hänsyn till de i anbudet redovisade uppgifterna och får inte ta hänsyn till eller tolka in andra uppgifter i sin utvärdering. Verkstadspass anses, mot bakgrund av utbildningens syfte, utgöra ett mervärde. Hermods beskrivning av kursinnehåll och hur utbildningsmålet uppnås är vidare så utförlig och välmotiverad att anbudet enligt Arbetsförmedlingen ska ha betyg tre. De kursmoment som Byggnadsekonomen framför som mervärden i sin begäran om överprövning har beaktats vid utvärderingen. Oavsett om dessa bedöms vara mervärden kan bolaget emellertid inte få högre betyg än två. För att få betyg tre krävs även att anbudet innehåller en utförlig redovisning av innehåll, upplägg och genomförande av utbildningen. Den lista över kursmoment som Byggnadsekonomen bifogat anbudet anses inte uppfylla det kriteriet fullt ut. Det betyg som Byggnadsekonomen erhållit är således korrekt.

Praktik/praktikanskaffning

Arbetsförmedlingens bedömning av detta kriterium är att båda anbudena innehåller tjänster med mervärden. De är i denna del välmotiverade och utförligt beskrivna, vilket motiverar betyg tre.

Arbetsförmedlingen konstaterar att det inte har framkommit någon som helst grund för att jäv skulle ha förelegat vid handläggningen av aktuell upphandling. Arbetsförmedlingen vidhåller att upphandlingen har genomförts i enlighet med LOU:s bestämmelser.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 15 kap. 16 § LOU ska en upphandlande myndighet anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller

2. det anbud som har lägst pris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket. Den upphandlande myndigheten ska antingen ange hur de olika kriterierna som avses i 12 kap. 1 § andra stycket viktas vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller ange kriterierna i fallande prioritetsordning. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Kriterieviktningen eller prioritetsordningen ska anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen

I förfrågningsunderlaget anges under punkten 1.2 att:

Utbildningen syftar till att ge kursdeltagarna goda kunskaper om hela ombyggnadsprocessen (från inventering till förvaltning) och därigenom skapa goda förutsättningar för arbete inom ombyggnadssektorn.

Utbildningens mål är att 100 % av kursdeltagarna ska vara anställningsbara som arbetsledare inom ombyggnadssektorn efter avslutad utbildning.

I förfrågningsunderlaget anges under punkten 1.3 bl.a. att:

Målgrupp är arbetslösa arbetsledare och tjänstemän från byggsektorn inskrivna vid Arbetsförmedlingen, med intresse för ett framtida arbete inom utbildningsområdet. Även personer som riskerar arbetslöshet är en aktuell målgrupp.

I förfrågningsunderlaget under punkten 3.1.4 anges bl.a. att

Anbudsgivare ska tillhandahålla lärare med erforderlig pedagogisk kompetens, vilket **skall** redovisas i anbudet.

Anbudsgivaren **skall** i anbudet lämna uppgifter om vem som är huvudlärare/kursansvarig (med namn) och redovisa den samlade kompetensen hos lärarna som tillhandahålls under avtalstiden, t.ex. genom CV/meritförteckningar som bekräftar att ovan nämnda krav är uppfyllda. Presentationen **skall** innehålla uppgifter om respektive lärares undervisningsämne.

I förfrågningsunderlaget anges under punkten 4 bl.a. att:

Arbetsförmedlingen kommer att tillämpa ett tregradigt betygssystem enligt följande skala:

Betyg 3 får anbud som för det aktuella kriteriet erbjuder en tjänst med mervärde och som mycket väl och tydligt och målinriktat redovisar att och hur denna leder till att utbildningsmålet uppnås.

Betyg 2 får anbud som för det aktuella kriteriet erbjuder en tjänst med mervärde och som leder till att utbildningsmålet uppnås.

Betyg 1 får anbud som för det aktuella kriteriet i mindre utsträckning har ett innehåll och upplägg som leder till att utbildningsmålet uppnås

eller där informationen är så knapphändig att bedömning ej kunnat göras.

Förvaltningsrättens bedömning

Arbetsförmedlingen har i kontakt med förvaltningsrätten uppgett att kopian på anbudet från Hermods har skickats till Byggnadsekonomen.

Prövningen i förevarande mål utgör en kontroll av om det på grundval av de klagomål som Byggnadsekonomen har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 § LOU. Det är däremot inte förvaltningsrättens uppgift att göra en ny utvärdering eller utse någon att genomföra utvärderingen.

Allmänt gäller att det inte heller är en uppgift för förvaltningsrätten att vid en överprövning av en upphandling pröva de subjektiva kriterier som ligger till grund för en upphandlande enhets slutsatser beträffande poängsättning av enskilda anbudsgivare. Förvaltningsrätten har dock att ta ställning till om det som angetts i förfrågningsunderlaget har följts, om den utvärderingsmodell som använts kan godtas och att det vinnande bolaget inte ha gynnats otillbörligt på grund av tidigare samarbete.

Byggnadsekonomen har gjort gällande att tidigare samarbete mellan Arbetsförmedlingen och Hermods inom yrkesutbildningen kan ha påverkat bedömningen av anbudet och utvärderingen. Det finns emellertid inte något generellt förbud i LOU mot tidigare samarbete mellan det vinnande bolaget och den upphandlande myndigheten. Den omständigheten att Hermods tidigare har haft uppdrag från Arbetsförmedlingen innebär därför inte i sig att ett jävsförhållande föreligger. Dock gäller enligt 1 kap. 9 § LOU att den upphandlande myndigheten ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt och genomföra upphandlingar på ett öppet och förutsebart sätt.

Skallkravet om lärarnas pedagogiska kompetens

Byggnadsekonomen har gjort gällande att vinnande anbudsgivare inte uppfyllde skallkravet i kravspecifikationen under punkten 3.1.4 i förfrågningsunderlaget om att anbudsgivare ska tillhandahålla lärare med erforderlig pedagogisk kompetens. Så som det kan förstås medger Byggnadsekonomen att Hermods personal har viss pedagogisk erfarenhet men gör gällande att denna erfarenhet inte är tillräcklig för att uppnå utbildningens mål och syfte enligt förfrågningsunderlaget. Arbetsförmedlingen har genmält att Hermods har angett att det kravet är uppfyllt.

Vad Byggnadsekonomen har anfört och åberopat i denna del är mot Arbetsförmedlingens bestridande inte av sådan art och tyngd att det visar att Hermods inte uppfyller det aktuella skallkravet. Förvaltningsrätten finner alltså inte visat att den upphandlande myndigheten inte har hållit sig inom ramen för förfrågningsunderlaget. Att viss personal inom Hermods främst påstås ha erfarenhet inom administration medför inte en annan bedömning.

Utvärderingsprocessen

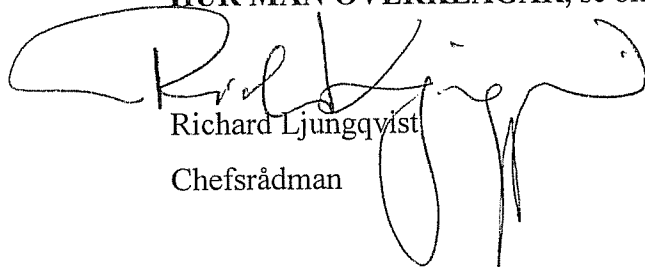
I förfrågningsunderlagets utvärderingsmodell anges att betyg 3 får anbudsgivare som erbjuder en tjänst med mervärde och redovisar mycket väl och tydligt och målinriktat att och hur utbildningsmålet uppnås. Arbetsförmedlingen bedömde att Hermods erbjudande av verkstadspass samt kunskaps-tester och uppföljning utgör mervärden i upplägget av utbildningen och att Hermods beskrivning av kursinnehåll och hur utbildningsmålet uppnås var utförlig och välmotiverad. Såvitt gäller Byggnadsekonomens anbud ska Arbetsförmedlingen visserligen ha beaktat det som Byggnadsekonomen åberopat som mervärden vid bedömningen men samtidigt ansett att dess beskrivning av innehåll, upplägg och genomförande av utbildningen inte varit tillräckligt utförlig. Förvaltningsrätten finner inte skäl att ifrågasätta Arbetsförmedlingens bedömning.

Den aktuella utvärderingen får därmed anses ha genomförts i överensstämmelse med förfrågningsunderlaget. Den modell som använts vid utvärderingen får också anses godtagbar.

Det är inte visat att det vid poängsättningen har tagits några ovidkommande hänsyn. Hermods har alltså inte gynnats otillbörligt på grund av tidigare samarbete. Det har inte heller annars visats att förfarandet strider mot de krav som ställs i LOU.

Förvaltningsrätten finner därmed att upphandlingen inte genomförts i strid mot principerna i LOU eller gemenskapsrätten på ett sådant sätt att den ska rättas eller göras om. Byggnadsekonomens ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

Richard Ljungqvist
Chefsrådman

Handläggare har varit Marion Norrby.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.